

2. rész.

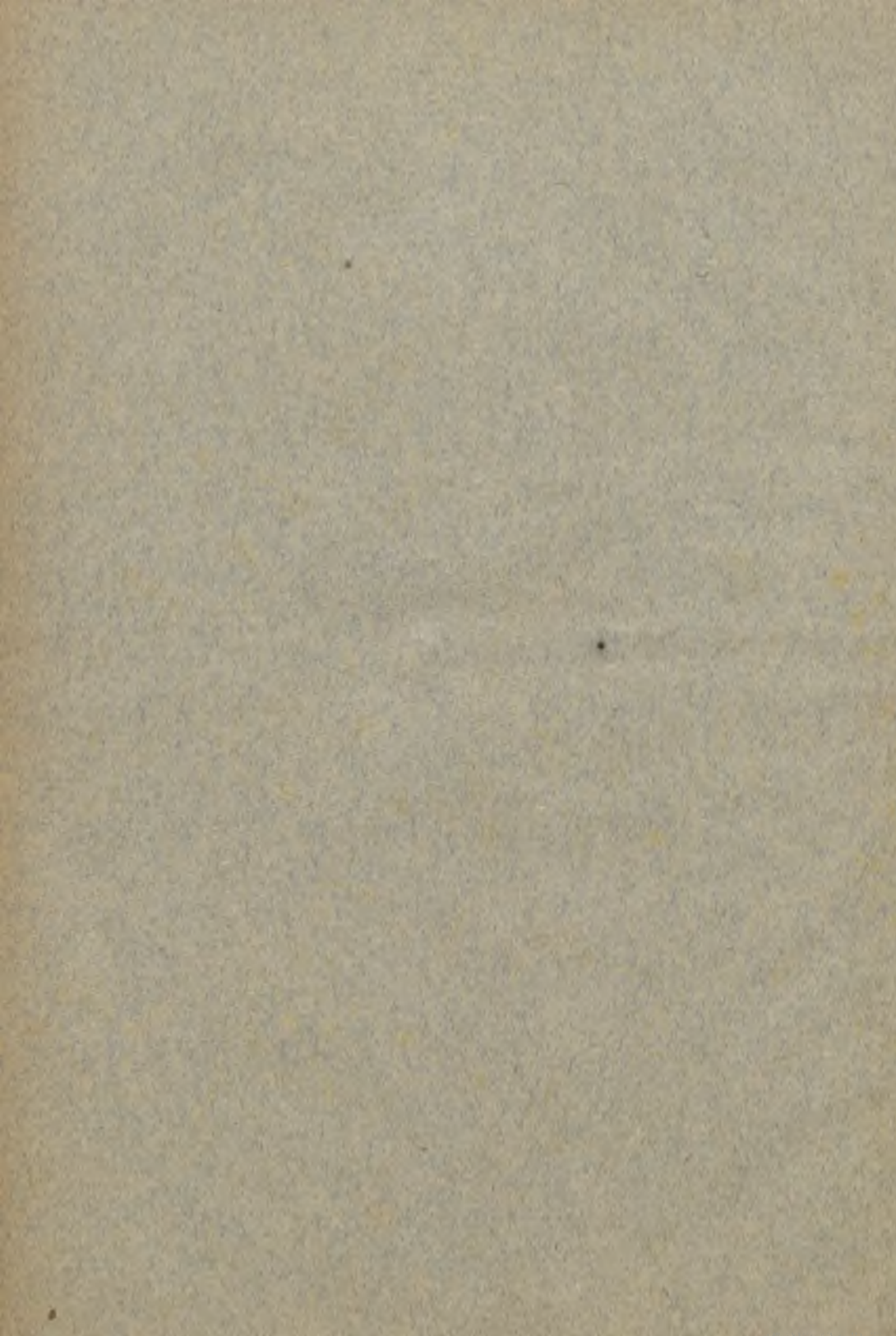
A
FELSŐ-ZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE
1901. ÉVI MÁRCIUS HÓ 26-ÁN
SÁTORALJA-UJHELYBEN TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Szerkesztette :

Hutka József

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

A
FELSŐ-ZEMPLENI EV. REF. EGYHÁZMEGYE
1901. ÉVI MÁRCIUS HÓ 26-ÁN
SÁTORALJA-UJHELYBEN TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Szerkesztette :

Hutka József

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye 1901. évi márc. hó 26-án Sátoralja-Ujhelyben tartotta meg tavaszi közgyűlését Ujj István h. esperes és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöklete alatt.

J E L E N V O L T A K :

Fejes István sátoralja-ujhelyi lelkész tb. esperes, Kozma Antal, Szegő Benő, Kádár János papi, Dókus Gyula, Dókus Ernő, Nemes Lajos, Mándy István világi tanácsbírák. Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész. Persenszky János nagy-toronyai, Kozma Gedeon szöllöskei, Bottka Bertalan gercelyi, Szombathy Antal kolbásai, Erdélyi András lasztóczi, Virág József lasztoméri, Tudja Mihály deregnyői, Gyarmathy Soma bodzás-ujlaki, Soltész Gyula kis-ráskai, Kiss Tamás málczai, Tomory Pál mizségi, Réz László homonnai, Sztankovics Lajos kis-bárii, Stephán Mihály csernahói lelkészek, Mizsák Péter tanítótestületi képviselő. Meczner Béla a sátoralja-ujhelyi egyház képviselőjében. Bessenyei István miglészai, Dr. Eperjessy Lajos gálszécsi főgondnokok. Kollonay Tamás bánóczi gondnok. Beregszász István kir. s. tanfelügyelő, Vágó Gyula sátoralja-ujhelyi állami elemi iskolai igazgató. Ezek kivül több tanító és egyházi képviselő.

Mint jegyzők: Hutka József papi, Dókus László világi főjegyzők. Péter Mihály papi és Bernáth Aladár világi aljegyzők.

1. A közgyűlés templomi istenitisztelettel kezdődött, mely alkalommal Tariska Dezső sátoraljaujhelyi segédlelkész imádkozott.

2. Istenitisztelet végeztével a tanácskozás a templomban vette kezdetét, a hol is Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok szívélyesen üdvözölvén a gyűlés közönségét, a gyűlést megnyitottnak nyilvánította s egyuttal fájó szívvel adja az egyházmegye hivatalos tudomására, hogy Hajzer Endre h. esperes és hardicsai lelkész, folyó évi január hó 21-én rövid szenvedés után hirtelen elhunyt.

Indítványozza egyszersmind azt, hogy az elhunyt érdemei jegyzőkönyvbe vétessenek s a gyászoló családnak részvétét fejezze ki az egyházmegye.

Az egyházmegyei közgyűlés fájdalmas érzéssel veszi tudomásul a gyászeset bejelentését, mert még fel sem száradtak könyeink, melyek boldog emlékü Sárkány Imre esperesünk sirhalmára hullottak, már is új keserve, új gyászra hívott el az Ur próbáló keze, amidőn megválasztott esperesünket alig hogy kezébe vette az ügyek vezetését, esperesi székének ünnepélyes elfoglalása előtt kiszóllította az élők sorából.

De habár méltó fájdalommal állunk is meg az elhunyt ravatala felett, a jól bevégzett 70 éves életpálya önmaga nyújt vigasztalást bánatos lelkünkre, mert a megboldogult minden téren hiven teljesítette kötelességét. Hü volt mind halálig, ugyis mint férfi, ugyis mint az Isten igéjének buzgó hirdetője.

Mint serdülő ifju részt vett az 1848-iki szabadságharcban és több esatájában. Mint pap 33 éven keresztül példát mutatott arra, hogy mi-

kép kell e tisztet hiven betölteni az egyházban, családban és társadalomban. Valódi papi jelleme előtt hajolt meg az egyházmegye, midőn 1894-ben tanácsbíróvá s a mult év végén pedig esperessé választotta. Mint családfeje, mintaképe volt a szerető jó férjnek és gondos családapának, tisztelet és közbecsülés koszoruzta mint embert, mint a társadalom tagját, mint tisztakelbű önzetlen hű barátot! Elmondhatjuk tehát, hogy benne az igazi református papoknak egy kiváló képviselőjét veszítettük el. Legyen áldott emlékezete!

A gyászoló családhoz való részvét kifejezését is egyhangulag elfogadván egyházmegyei közgyűlésünk, azt jelen jegyzőkönyvi pont elküldésével ezennel kifejezi s kéri a mindenható Istent, az özvegyek és árvák atyját, vigasztalja meg mélyen sujtott özvegyét és szomorú árvaságra jutott gyermekeit!

3. Ugyanesak az egyházmegyei gondnok szomoruan jelenti, hogy Dudás Lajos kassai lelkész mult évi október havában 79 éves korában elhunyt s egyszersmind indítványozza, hogy emléke jegyzőkönyvileg megörökítettessék.

Midőn az élet késő alkonyához ért lelkész-társunkról itt e helyen is megemlékezünk, megnyugvással állunk meg behantolt sírja felett, mert azt a helyet, hová az isteni gondviselés állította ugyis mint honpolgár, ugyis mint a társadalomnak tagja, s ugyis mint 52 évig lelkipásztor mindvégig hiven és becsülettel betöltötte. Az 1848-iki szabadságharcban tettelegesen részt vett s e miatt nehéz rabságot is szenvedett.

Családot nem alapított s ezért minden idejét és erejét papi hivatala hűséges betöltésére, anyaszentegyházunk felvirágzására fordította. Az egyházmegye is több bizalmi állással tisztelte meg, hosszabb ideig volt egyházmegyei tanácsbíró s egyházmegyei tanügyi választmányi elnök ez állásaiban is példás kötelességérzet és igazságszeretet jellemezte.

Legyen áldott a hű munkás emlékezete!

4. Ugyancsak az egyházmegye gondnoka jelenti, hogy Mihályt Hajzer Endre h. esperes haláláról értesült, azonnal megbizta Ujj István hivatalkorra legidősebb papi tanácsbíró, hogy az esperesi hivatalt vegye át s annak teendőit végezze.

E jelentés tudomásul vétele mellett közgyűlésünk az esperesi hivatal további vezetésével Ujj István hivatalkorra legidősebb papi tanácsbíró, hogy az esperesi hivatalra, nemkülömben egy papi tanácsbírói állásra való szavazatok Ujj István h. espereshez ez évi június hó 1-ig s ha az első szavazás alkalmával senki sem nyerne általános többséget, az új szavazatok ugyancsak a h. espereshez ez évi augusztus hó 1-ig adandók be. A szavazatszedő bizottság tagjaiul megválasztottak: Fejes István, Dókus Gyula és Bernáth Aladár.

5. Gróf Lónyay Gábor világi tanácsbíró Abbáziában lévén, emiatt, Horkay Bertalan családi viszonyai, Babarék Dániel pedig betegsége miatt jelen gyűlésünkön meg nem jelenhetvén, elmaradásuk igazolását kórik.

Igazolásuk elfogadtatott.

6. Ujj István h. esperes felolvasván esperesi jelentését, ezen jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe igttatni rendeltetett, melyis ekként következik:

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés!

Hát ismét, meg ismét gyászjelentések lesznek már esperesi jelentéseink? Hát ismét, meg ismét azért lép e az utód elődje jogörökébe, hogy elődjét elparentálja, hogy majdan ő is elparentáltassék? hogy elődjét megsirassa, hogy majdan ő is megsirattassék? Ily ominozus jelek hatása alatt állok Ntű. Egyházmegyei közgyűlés, midőn ezen még ma törvényeink szerint nekem adott szent örökből, ezen törvényeink szerint reám szakadt tisztességből folyòlag nekem kell beszámolnom egy félév egyházmegyénk felett lezajlott eseményeiről, e lezajlott események között mint legvégzetesebből, esperesünk halálának lelkiünkre borult gyászáról, szeretett esperesünknek, kit alig, hogy kebelére karolt egyházmegyénk megtisztelő bizalma, már onnan kiszakított ama kérlelhetetlen, a bizalmi karok közül magához ölelvén őt ama „menyei karok“. Legyen áldott azért közöttünk ő a hü barát, az igaz ember tiszta emlékében! Könyörögjünk gyászemléke mellett úgy magunkra vigaszért az éghez, mint főképen vigaszért ama vigaszt kereső lelkekre, kik házuk oszlopának ledőlésében recsegve érzik családi boldogságuk házát fejük felett összeomlani. Küldjük nekik vigasztalásul részvétünket!

A megboldogulttal még együtt osztoztunk a részvét fájalmában, midőn kiérdemesült ta-

nácsbiránk Dudás Lajos koporsója mellett megállottunk, kibén a lélek szerint buzgó embert a kötelességteljesítés mezején egyházát és hazáját egyaránt szerető, egyháza és hazája szent igazaiért egyaránt küzdő hüharcosunkat, mindnyájunk tiszteletének és becsülésének letéteményesét szerettünk, tiszteltünk, becsültünk. Legyen az ő jó emléke is előttünk áldott emlék, a hű nemes munkásnak áldott emléke!

Ekként áldozva a kegyeletnek, a mint a jó keresztyény napi imája végeztével a munkatevő szerszámokra teszi kezét, rátóve munka tevő szerszámainkra kezeinket, menjünk ki a munka mezejére s átnézve ott, hogy mit tettünk, nézzük tovább, hogy mit tegyünk!

A legszebb munka volt, amit a lefolyt egyházi félévben végeztünk, két újra épített templomunknak, a lasztoméri és a nagyráskai templomoknak ünnepélyes felszentelése, amely ünnepségek közül az elsőnek lényét még az is emelte, hogy azon öreg főpásztorunk is megjelent, akinek ezen kitüntető szivességeért fejezzük ki itt is hálás köszönetünket.

Élhez hasonló szép jelenség, habár csak félig van megtéve még a miglősi egyház azon szép törekvése, mely szerint egy diszes lelkész lakot készülni építeni legnagyobb részben a hivek áldozatából, mely szép áldozattételnek már eddig is mutatkoztak oly feljegyzésre méltó jelenségei, a melyekért a nagy áldozattevők, úgy Besseney István főgondnok 1400, mint nemes lelkű nővére Besseney Erzsébet urnő 1000 koronás áldozataikkal megérdemlik, hogy már

itt elismeréssel mondjuk nekik: hogy sokáig éljenek!

Ha ezekhez még hozzávesszük, hogy a ladmóczi egyház is e félév folyamán ujittatá meg a maga egészében diszes tantermét, a magyar jesztrebi is elhatározta iskolaépítési szép tervét megvalósítani, a kolbásai tanítói lakását lakhatóvá tenni, a mihalyi-i a paplak és templomépítéséhez a pénzt lassan gyűjtögeti, a málcai a benyujtott tervrajz szerint diszes tantermet készül építeni, a lasztoméri diszessé tett templomát orgonával szándékszik ellátni, a gercselyi lelkészlakát kibővitve megnyitotta, a cseleji egyház templomát renováltatta, s midőn mindezeket részben elismerés nyújtás, részben tudomásul vétel végett ekként elsoroltuk, felmutattuk eme felsorolásban azt, amit egyházmegyénk egy félév folyamán, mint külső építkező egyház végzett.

Hát a belső építkezéssel hogy állunk? Bizony itt mintha évről-évre több lenne a kívánni való, mert évről-évre hova inkább telik be rajtunk az irás szava: „bizony az aratásra való gabona sok, de az aratók száma kevés!“ Azért mi felett sem lehet inkább eltöprengnünk, mint a felett, miként lehetne segitenünk ezen két főbajunkon, hogy névvel nevezzük meg azokat: A lelkész és tanítóhiányon? Mert ki ne látná, ki ne ismerné be, hogy mindkét belhivatalnoki hiány kezd hova-nagyobb mérveket öltetni. Lehet, hogy mindkettőn idővel majd segítve lesz, a midőn, mint kilátás van reá, theologiai akadémiaánk és képezdénk több munkaerőt fognak

rendelkezésünkre bocsájtani, de addig is mindkét bajon időközi intézkedésekkel segítnünk kell.

Igy lehetne egyik bajunkon a lelkész hiányon segíteni akként, hogy megkeressük a főiskolai akadémiai igazgatóságot, valamint annak felügyelő hatóságát, a főtiszteletű egyházkerületet, hogy bocsájtának ki hozzánk IV. éves theologusokat püspöki exmissióval ellátva ezen elhagyott helyek lelkészi ellátása és gondozására, fentartván a közkormányzati dolgok vezetése szempontjából ezeknek felügyelő-lelkészek alá való helyezését. Ezek mint kinevezett segédlelkészek működvén, jogcimet nyernének a kilátásba helyezett 500 korona kápláni kongrua megnyeréséhez is oly helyeken, a melyek egyházmegyei határozat alapján lettek időközileg káplántartó helyeknek kijelölve. Ebből a szempontból kérem a nagytiszteletű egyházmegyei gyűlést kimondani, hogy ez időszerint Kazsut, Hardicsát, Miglészet, Kis-Azart, Mihalyit, Nagy-Toronyát és a mindenkori esperesi hivatalt ily káplán tartásra jogosított helyeknek deklarálja. Ez az egyik indítványom.

A másik a tanító hiányra vonatkozik, a melyen szintén segíthetnénk szerény véleményem szerint akként, hogy ott, hol tanítói állomásaink férfi pályázók hiányában be nem tölthetők, női tanerők is alkalmaztassanak s az ily helyeken az iskola fenntartó egyházak odautasíttassanak, hogy templomaikat harmóniummal szereljék fel. Mindkét indítványomat ajánlom a nt. egyházmegye pártfogó figyelmébe.

Mely tett indítványaimmal magamat a

nagytiszteletű egyházmegye becses szeretetébe ajánlom, esperesi jelentésemet a gyűlés asztalára leteszem.

Ujj István,
h. esperes.

7. Az esperesi jelentésből örvendetes tudomást szerevén az egyházmegye arról, hogy a miglészi paplak építéséhez Bessenyei István miglészi főgondnok 1400 korona s nemeslelkű nővére Bessenyei Erzsébet urnő pedig 1000 korona összeggel járultak.

A nagy összegű adománynak jegyzőkönyvünk lapján való megörökítése mellett egyházmegyei közgyűlés nemeslelkű adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetét nyilvánítja; mert ez adomány is újabb jele és fényes bizonyítéka azon istápoló szeretetnek, mellyel a miglészi egyház s anyaszentegyházunk ügyei iránt viseltetnek az adakozók.

8. Tárgyaltatott az esperesi jelentésben foglalt következő két indítvány. Az egyik indítvány ez: A lelkész hiányon aként óhajtana segíteni, hogy megkerestetnék a főiskola akadémiai igazgatósága, valamint annak felügyelő hatósága a főtiszteletű egyházkerület, hogy bocsátana ki IV-ed éves theologusokat püspöki exmissióval ellátva a lelkészek nélkül való helyek lelkészi ellátása s gondozása végett, fentartván a közkormányzati dolgok vezetése szempontjából ezeknek felügyelő lelkészek alá helyezését. Ezek mint kinevezett segédlelkészek működén, jogzimet nyernének a kilátásba helyezett 500 korona kápláni kongrua megnyeréséhez is oly helyeken, amelyek egy-

házmegye határozat alapján lettek időközileg káplántartó helyeknek kijelölve.

Ezen indítványt az egyházmegye, habár sajnosan érzi a lelkészhiányt, a lelkészképzés magasabb szempontjából s a fenforgó egyéb körülményekre való tekintetből el nem fogadta. A kápláni kongrua felett pedig akkor határozhat az egyházmegye, ha az 1901-ik évre az egyházkerület fog foglalkozni ez ügygyel. Azonban már most elvileg kimondja az egyházmegye, hogy Hardicsa, Nagy-Toronya, és mindenkori esperesi hivatal káplántartó helyeknek kijelölhetnek.

9. Ugyancsak az esperesi jelentésben foglalt másik indítvány kerülvén tárgyalás alá, ezen indítvány a következő: A tanítóhiányon aként akar segíteni, hogy ott, hol tanítói állomásaink férfi pályázók hiányában be nem tölthetők, női tanerők is alkalmaztassanak s az ily helyeken az iskola fontartó egyházak oda utasítottassanak, hogy templomaikat harmoniummal szereljék fel.

Ez indítvány elfogadtatott.

10. Őszi közgyűlésünk 9-ik számú határozata szerint a csernahói egyház arra utasítottott, hogy tegyen jelentést, vajjon a csernahói községi erdőnek két izben történt cserzéséből az egyházra eső 192 korona tőke befizettetett-e? E határozatra jelentés nem érkezett.

Az egyház lelkésze és presbytériuma felelőség terhe alatt szigoruan felhivatnak, hogy ez ügyre vonatkozó jelentésüket legközelebbi gyűlésünkre írásban adják be, mert ellenkező esetben úgy fognak tekintetni, mint a kik felettes egyházi hatóságuknak nem akarnak

engedelmeskedni s fegyelmi kereset alá vétetnek.

11. Migléczen tartott őszi közgyűlésünk, a mellett, hogy önmaga is segíteni akart az adóssággal terhelt szőlőskei egyházon, midőn felhívta a segélyosztó bizottságot, hogy 4 éven át, minden évben 100 korona segélyt adjon ez egyháznak; egyuttal az egyház előjáróságát is utasította, hogy forduljon segélyért az országos közalaphoz, sőt kimondotta egyházmegyénk miszerint elvárja az egyház vezetőitől, magoktól az egyháztagoktól, hogy saját erejükből is igyekezzenek súlyos helyzetükből megszabadulni s utasítottak e végből, hogy a kivetést pontosan fizessék, a beültetett egyházi szőlőt gondosan munkálják, végül Dókus Gyula tanácsbíró megbízott, hogy ügyeljen fel, vajjon a szőlőművelésre vonatkozó utasítás végrehajthatik-e?

Az egyházlátogatóság jelentése szerint az 1900-ik évben az adókönyv által kimutatott 632 korona 21 fillér tartozásra 563 korona 50 fillér tényleg befizettetett. A még hátrálékban lévő 68 korona 71 fillér tartozás fedezésére nézve fennáll, az e célra eszközölt egyházi adó-kivetésnek a f. évben esedékessé vállandó és befizetendő része, mely kitesz 152 koronát. A négy éven át kiutalandó egyházmegyei 100—100 korona segélyt pedig váltó terhének fedezésére fogja az egyház fordítani.

Egyházmegyénk a jelentés azon részét, mely az egyház adóságaiból a hivek önerején is törtéendő kibontakozására vonatkozik, tudomásul veszi; egyben további nyilvántartásba veszi azon, már előbb hozott határozatot, hogy a beültetett egyházi szőlőt a hivek gondosan munkálják s Dókus Gyula azon megbízott, hogy ügyeljen fel, vajjon a szőlőművelésre vo-

natkozó utasítás végrehajtatik-e. Ezekre vonatkozólag a jelentés a jövő tavaszi közgyűlésre beváratik.

12. A zempléni ev. ref. egyház jelenti, hogy Amerikában begyűlt pénzből kapott 259 koronát, amelyből 200 korona adóra fordított. Jelenti továbbá azt is, hogy ugyancsak Amerikában 4 könyveeskére gyűjtés folyik s a begyűlendő összegből adósságát fogja törleszteni.

Tudomásul szolgál.

13. Miglészen tartott őszi közgyűlésük a 12. pont alatt utasította a ladmőezi egyház gondnokát, hogy azon lelkészi fizetés hátrálékokat, melyek terményekben, fa és személypénz járandóságokban a hiveknél kint vannak szedje be, s abból a lelkész követelését fizesse ki s eljárásáról tavaszi közgyűlésünknek jelentést tegyen; jövőre nézve pedig szigoruan eltiltattak az eddigi, azon törvénytelen eljárás gyakorlásától, hogy a lelkész évjárandóságai a közpénztárból fedezzék.

A beadott egyházlátogatói jelentés szerint az egyháztanács, illetőleg a gondnok igyekezett eleget tenni a fenti határozatnak, és eleget is tett annyiban, hogy a személypénz járandóságok, illetve hátrálékok a múlt évekhez viszonyitva kétszeres mértékben folytak be. A lelkészi fa fizetés hátrálék ki lett elégitve. A belhivatalnokok f. évi fizetésének beszolgáltatásánál jelentéktelen hátrálék maradt. A termény fizetések beszolgáltatását is szorgalmazta a gondnok s a folyó évben még jobban szorgalmazandja.

A jelentés azon része, mely arra vonatkozik, hogy némely járandóságok, mint a fafizetés hátrálékai befolytak, tudomásul vétetik;

a többire nézve egyházmegyénk a nyilvántartást elrendeli s utasítja a gondnokot, hogy úgy a hátrálékokat, mint a f. évi tartozásokat szedje be s eljárásáról a jövő tavaszi közgyűlésre tessen jelentést.

14. Mult évi őszi közgyűlésünk 14. jegyzőkönyvi pontja alatt hozott határozatára az egyházmegye ügyésze jelenti, hogy a Soltész Károly gyámügyi tartozási ügye ingatlanokra vezetendő árverés útján néhány hónapon belül befejezhető lesz s amennyiben a jelzálogul szolgáló ingatlanok 800—1000 korona értéket képviselnek: a követelés teljes megtérülése várható.

Az ügyészi jelentés tudomásul vétele mellett újabb jelentésének őszi közgyűlésünkre való beadására az ügyész felhivatik.

15. Ugyanazon közgyűlésünk 17. számú jegyzőkönyvi pontja alatt hozott határozatára az egyházmegye ügyésze jelenti, hogy az Izsépy Miklós s.-a.-ujhelyi lakos gyámügyi tartozásának behajtása iránt az eljárást megindította s reménye van, hogy a követelés egy része behajtható lesz.

Az ügyészi jelentés tudomásul vétele mellett újabb jelentésének őszi közgyűlésünkre való beadására az ügyész felhivatik.

16. U. e. közgyűlés 18. p. a. felhivatott az egyházmegyei ügyész, hogy Andorkó Gyula és Pallay Amália kis-ruszkai lakosok gyámügyi tartozását az illetőkön mielőbb hajtsa be.

Erre vonatkozólag az ügyész jelenti, hogy az adósok holléttét vagy netaláni elhalálozásuk idejét, örökösüket, hagyaték létét, vagy nem létét, szóval a követelés behajtása céljából szükséges adatokat több rendbeli tudakozódása dacára kinyomozni nem tudván: indítvá-

nyozza, hogy a nevezettek lakhelyének kipuhatólása mellett a fenti adatok beszerzésével a kérdéses helység lelkésze bizassék meg.

Tomori Pál izségi lelkész felhivatik, hogy Andorkó Gyula és Pallay Amália volt kisoroszkai lakosok holléttét, esetleges elhalálozásuk idejét, vagy örököseiket s a hagyatékot nyomozza ki, az eredményről az egyházmegyei ügyésznek tegyen jelentést, kinek ehez képest való eljárásáról jelentése a jövő közgyűlésre beváratik.

17. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 22. pontjára vonatkozólag az egyházmegye ügyésze jelenti, hogy Stépán Géza mint néhai Sziráky Lajos morvai lakos jogutódja az 50 frtos orgonai alapítványt kifizette s ő az összeget 1900 év augusztus hó folyamán a morvai egyház gondnokának megküldötte.

Tudomásul vétetik.

18. Őszi közgyűlésünk 25-ik számú határozata szerint utasított a nagy-ráskai egyház gondnoka, hogy a telekkönyvi birtokiv és földkönyv másolatának beszerzése mellett szerezzen meggyőződést arra nézve, hogy tényleg fennáll-e a presbyterium azon panasza, hogy jóllehet a lelkész csak 14 magyar hold földet használ s khártailag is annyi van részére biztosítva, mégis 16 k. hold van a lelkészi javadalomra telekkönyvezve s adót is ennyi után kell az egyháznak fizetni s mennyiben a sérelem alapos, a felszólamlást a körjegyzői hivatalnál a kellő időben tegye meg s eljárásáról tavaszi közgyűlésünkre jelentést tegyen.

Ez ügyben semmi írásbeli jelentés nem érkezett.

Minthogy az egyházi előjárásnak a gyü-

lésen jelenlévő kiküldöttei kijelentették, hogy a kérdéses ügyben haladéktalanul fognak intézkedni; egyházmegyei közgyűlés elvárja, hogy ez ügyet multhatatlanul rendbe hozzák s az eredményről őszi közgyűlésünkre a presbytérium jelentést tegyen.

19. Ugyanazon közgyűlésünkben 27. szám alatt kelt azon határozatra, mellyel a nagy-ráskai egyház iskolájának kijavíttatására utasított: a nevezett egyház jelenlévő előjárósága kijelenti, hogy amennyiben templomukat nagy költséggel most javították ki és így anyagi erejük az iskola kijavítását meg nem engedte, azt csak a közel jövőben tehetik meg.

A jelentés tudomásul vétetvén, az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

20. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 28 pontja szerint utasított Tóth A. F. szalóki tanító, hogy ama panaszával, hogy a hivek a díjlevélbe foglalt szántási szolgálmányt, azon indokolással, hogy ők azt csak az előző tanítónak ajánlották meg, — megtagadták, a szükséges intézkedés végett forduljon az esperesi hivatalhoz.

Az egyházmegye közgyűlése esperesének jelentését, hogy nevezett ez ügyben hozzá előterjesztést nem tett, tudomásul veszi, s e pontok a további nyilvántartásból leendő törlését, — miután szóban lévő tanító panasza valószínűleg megszűnt, — elrendeli.

21. Őszi közgyűlésünk 29. számú határozatára — mely szerint Szegő Benő zempléni lelkész, összesen: 416 kor., Hajzer Endre Hardicsai lelkész 461 kor. 28 fillér, Dudás Lajos kacsui lelkész 205 kor., Babarék Dániel nagy-ráskai lelkész 207 kor., 74 fillér, Gyarmathy Sámuel

bodzás.ujlaki lelkész 783 kor., 06 fillér gyámtári tartozásaiknak kongruájukból 5 év alatti 20 százalék levonásával való rendezésébe beleegyeztek s a levonásra az esperes utasított — egyházmegyei dékán jelenti: hogy Szegő Benő 110 koronát, Hajzer Endre 46 koronát, Gyarmathy Sámuel pedig 39 kor., 15 fillért fizettek gyámtári tartozásaik törlesztésére.

Egyházmegyei közgyűlés a törlesztést tudomásul veszi s egyszersmind utasítja az esperest arra is; hogy úgy Szegő Benő, miként Gyarmathy Sámuel és Babarék Dániel gyámtári tartozásai törlesztésére kongruájukból 20 százalék törlesztési részletet 5 éven át továbbra is vonjon le s ennek megtörténtét esetről-esetre jelentse.

Néh. Dudás Lajos gyámtári tartozására vonatkozólag, mert egyéb ügyei rendezése végett is küldöttség küldetett ki, ezen küldöttség jelentéséig az egyházmegye függőben tartja határozatát.

Hajzer Endre gyámtári tartozására vonatkozólag pedig, — miután Hajzer Endre időközben meghalt — felhivatik özvegye, miszerint e tárgyban tegyen jelentést őszi egyházmegyei közgyűlésünkre, hogy miként gondolja ezen tartozását törleszteni.

22. U. e. közgyűlés 30. p. a., mivel Izsépy Ferencné tartozási ügyére vonatkozólag az ügyész jelentése be nem érkezett, az ügy további nyilvántartás alá tétetett.

Erre vonatkozólag jelen közgyűlésünkön jelenti az ügyész, hogy Izsépy Ferenczné 200 korona tartozását behajtotta s még a múlt év folyamán a dékánnak beküldte.

Tudomásul vétetik.

23. Őszi közgyűlésünk 31. számú határozatára jelentés tétetett, hogy a nagy-ráskai adóügy teljesen rendben van.

Tudomásul szolgál.

24 Ugyenezen közgyűlés 32. p. a. a kis- és nagybárii egyházakra vonatkozó azon határozat, hogy iskolájukat javítsák ki — további nyilvántartásba vétetett; a jesztrebi egyház előljárósága pedig utasított, hogy iskolájuk építésének megkezdése előtt az arra vonatkozó tervet és költségvetést a tanfelügyelőségnek is mutassák be.

Mivel Kis- és Nagybári iskoláját — egyházlátogatóság jelentése szerint — a hozott határozat dacára sem javította ki; ismételten és szigoruan felhivatik a határozatnak minél előbbi foganatosítására, az erről szóló jelentés az egyház és iskolalátogatóságtól bevéartván; a jesztrebi egyházból beadott azon jelentés, hogy ott már a jelen tavaszon megkezdik az iskola építését, tudomásul vétetik azzal, hogy az építés megkezdése előtt ne mulasszák el a tervet a tanfelügyelőségnek bemutatni.

25. Őszi közgyűlésünk 33-ik határozata szerint a gercselyi egyház utasított, hogy jelen gyűlésünkre tegyen jelentést, vajjon az egyházi tőkepénzek jelzálogi biztosítását eszközölte-e vagy nem?

Ez ügyben a gondnok semmi jelentést nem tett, azonban az egyházlátogatóság jelenti, hogy a gercselyi egyház tőkepénzeinek csak kis része van jelzálogilag biztosítva, nagy része azonban nincs s a presbytérium sem vállalt értök jótállást.

Minthogy a gondnok semmi jelentést nem tett, az egyházlátogatásnak pedig — bár azt megkísérlte — nem sikerült a kellő biztositást kieszközölni; Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész oly felhatalmazással küldetik ki Gercselybe, hogy az egyház gondnokával együtt az egyházi tőkepenzек jelzálogi biztositását hajtsa végre.

26. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 35. pontjában utasított Elek Sándor tussai nyug. lelkész, hogy nyilatkozzék arra nézve; vajjon a közte és Ujlaky János h. lelkész közt fennálló bérleti szerződés felbontását kívánja-e?

Az egyházmegye nevezett lelkésznek azon jelentését, illetve nyilatkozatát, hogy a szóban forgó bérleti szerződés felbontatott, — tudomásul veszi.

27. U. e. közgyűlés 36. p. a. határozatával további nyilvántartásba helyezte ügyészi jelentés hiányában, a nőhai Payzsoss János által a mihalyii templom tornyának építésére tett 200 frtos alapítvány ügyét, illetőleg ezen alapítvány behajtására vonatkozó határozatait.

Az ügyész jelen közgyűlésünkre bejelenti, hogy a nőhai Payzsoss János hagyatéki viszonyainak s örököseinek kipuhatólása céljából a mihalyii egyház gondnokát megkereste, de levele válasz nélkül hagyatott.

Utasított Kádár János legényei lelkész, hogy puhatólja ki, kik a Payzsoss János örökösei, s az eredményről az ügyészt értesitse. Ezzel az ügy tovább is nyilvántartásba tétetik. Az ügyész jelentése jövő közgyűlésünkre bevérvátván.

28. U. e. közgyűlés a 37. p. a. tekintettel arra, hogy bár a szerdahelyi egyház gondnoka és lelkésze utasítottak, hogy a kölcsön adott tőkét az egyházmegye ügyésze által biztosítsák; a mely tőkékre nézve pedig telekkönyvi biztosítékok az adósok által nem adatnak, azokat az egyházmegye ügyészének behajtás végett adják át: — mégis az egyház presbytériuma azon jelentést adta, hogy a bekebelezést szükségesnek nem tartja; --- egyházmegyénk tehát el nem fogadván a' presbyterium álláspontját, a hivatkozott határozat haladéktalan és szó szerinti foganatosítására utasította a presbytériumot.

Jelen közgyűlésünkre a szerdahelyi egyház presbytériuma egy hiteles kimutatást küldött be az összes adósokról, s azokon a presbytérium okmányszerűleg, egyetemlegesen és egyenként névalírással jótállást vállalván.

Egyházmegyénk az okmányt biztosítékul elfogadja s megőrzés végett a dékáni hivatalnál elhelyezi. A betáblázásra vonatkozó elvi határozat betartására pedig a presbytériumot szigoruan utasítja.

29. Őszi közgyűlésünk 38-ik határozata szerint az egyházlátogatóság arra utasított, hogy mult évi tavaszi közgyűlésünk 81-ik számú határozata alapján pontosan vizsgálja meg az egyházi tőkepénzeket és tegyen kimerítő jelentést arról, hogy az egyházi tőkepénzek jelzálogilag biztosítva vannak-e s ha nincsenek ekként biztosítva, mikép vannak azok máskép biztosítva?

E határozatra az egyházlátogatóság jelenti, hogy az egyházi tőkepénzek csak egy két egyházban vannak jelzálogilag biztosítva s azokban sem egészen. Egy némely egyházban a presbyterium vállalt jegyzőkönyvileg

vagyoni felelőséget a kölcsön adott tőkékre nézve. Általában véve pedig vagy csak az adósok által aláírt kötvényekre, vagy jótállókkal is ellátott kötvényekre vannak kikölcsönözve az egyházi tőkepenzek.

E jelentés tudomásul vétele mellett közgyűlésünk e fontos ügyben a következő határozatot hozta: 1-ször jövőre nézve kimondatik: hogy a 100 koronán aluli összegek jelzálogi biztosításra alkalmas kötvényekre, a presbytérium jótállása mellett jelzálogi biztosítás nélkül is kiadhatók, de a presbytérium jótállása a kötvényekre rávezetendő. 100 koronán felüli összegek pedig csakis jelzálogi biztosítással adassanak ki. S hogy e határozat mennyiben hajtatott végre, annak ellenőrzésével és jelentéstétellel az egyházlátogatóság megbizatik.

2-szor: A multban kiadott kölcsön összegekre nézve az egyházlátogatóság megbizatik: vizsgálja meg, hogy a 100 koronán aluli összegek el vannak e látva a presbytérium jótállásával s rá van e vezetve a kötvényekre a jótállás? S a mennyiben ez nincsen gondoskodják arról, hogy a presbytérium jótállása rávezetessék. A 100 koronán felüli és jelzálogilag nem biztosított összegeket pedig írja össze s az összeírást az egyházmegyére terjeszse fel, hogy az egyházmegyei ügyész a bekebelezést eszközölhesse.

30. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 39. pontjára vonatkozólag Dr. Thuránszky Zoltán c. [m. ügyész jelenti, hogy Rácz József nagy-kázméri gondnok, gondnoki számadásának megvizsgálása céljából f. évi márc. hó 24-én Nagy-Kázmér községben megjelent s ott a

presbytérium jelenlétében a gondnoki számadást megvizsgálván, azt rendben levőnek találta.

Tudomásul szolgál.

31. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 40. pontjával utasított az egyházmegye ügyésze, hogy Rác József nagy-kázméri gondnoknál kölcsön levő Rác Ádám féle 1000 koronás alapítványi tőkéről magát tájékozza.

Az egyházmegye közgyűlése, az egyházmegyei ügyész indítványához képest a Rác József nagy-kázméri gondnoknál kölcsön lévő 1000 koronás alapítványi tőkét felmondja s utasítja nevezettet, hogy a szóban forgó 1000 korona összeget fél év alatt az egyházmegye dékánjának kezéhez fizesse ki; ki is utasittatik, hogy ez összeget gyámtilag, Rác Ádám alapítványa czimén kezelje.

32. Mult évi őszi közgyűlésünk 48-ik sz. határozatára a lasztoméri egyház betereszti templomépítésből származott adósága fedezésére szolgáló rendkívüli egyházi adókievetési lajstromát 2 példányban, valamint ez ügyre vonatkozó közgyűlési és presbyteri jegyzőkönyveket 1—1 példányban.

Amennyiben a rendkívüli egyházi adókievetés ellen fellebbezés nem történt, egyházmegyei közgyűlés azt megerősíti.

33. Ugyanezen közgyűlésünkben 57. h. pont alatt hozott határozatra az Esperes jelenti, hogy a n. bárii tanító fizetésének újbóli felvétele iránt a szükséges lépéseket már megtette, egyuttal jelenti azt is, hogy a kis-toronyai tanítói állomás betöltése céljából hirdetett pályázat eredménytelen maradt.

Tudomásul vétetik.

34. Oláh Ferencz nyug. tanító azon kérelme, hogy azon alapon, melyen tanítótársai végkielégítésüket a gyám-tárból megkapták, részére is adassék meg a végkielégítés, — a számvevőszéknek javaslat és jelentéstétel végett kiadatván; a számvevőszék javasolja, hogy Oláh Ferencz részére végkielégítésül 140 korona utaltassék ki.

A számvevőszék javaslata elfogadtatik, Olák Ferencz részére végkielégítésül 140 korona kifizetendő s a kifizetés iránt a dékán utasítottatik.

35. Ugyanazon közgyűlésünkben 67. pont alatt hozott azon határozatra, mely szerint Kálniczky János felső-reviscei lelkész miglészi lelkészi állásának 1901. évi ápril. hó 24-én leendő elfoglalására köteleztetett, nevezett lelkész az esperesi hivatalhoz intézett jelentésében kinyilatkoztatja lemondását.

Miután az egyházmegyei közgyűlés nevezett lelkésznek a miglészi egyház s az egyházmegye iránt tanusított viselkedését egyáltalán nem helyeselheti a lemondó nyilatkozatot a fegyelmi eljárásnak Kálnický János lelkész ellen leendő elrendelése céljából az esperesnek kiadja.

36. A tiszáninneri leánynevelő intézet egységes 6 osztályu felsőbb leányiskolává leendő fejlesztése s ugyanezzel kapcsolatban a tanítónőképző intézet felállítása tárgyában az egyházmegyékhez letett emlékirat és indítvány tanulmányozás és jelentéstétel végett Dókus Gyula, Kádár János és Bernáth Aladár bizottsági tagoknak adatván ki, ezen bizottság véleményes jelentését következőben terjesztette elő:

Elvben elfogadhatónak véleményezik, mint a jelenlegi

4 osztályu leánynevelő intézetnek internátussal egybe kötött 6 osztályuvá, vagyis felsőbb nőnevelő intézetté leendő átalakítását, fejlesztését, mind pedig a tanítónőképző intézet kapcsolatos felállítását. Azonban figyelembe véve az ily nagyszabásu intézmények keresztülvitelére megkivántató tetemes költséget, egyelőre csakis a felsőbb leányiskola 5 és 6-ik osztályának szervezését s az internátus megfelelő kibővítését tartják megvalósítandónak ; a tanítónőképző intézet létesítését pedig csak akkor, mindön majd erre a célra a kívánt költség az egyházkerületnek rendelkezésére fog állani.

Ami már a mostani leánynevelő intézetnek a közel jövőben 6 osztályu felsőbb leányiskolává leendő emelésére vonatkozó tervet és költségvetést illeti, erre nézve az emlékiratban feltüntetett tervezetet és költségvetést elfogadhatónak véleményezik s a hiány fedezésére nézve következő javaslatot teszik :

a) A felső-borsodi egyházmegye tervezetét, hogy t. i. : minden kebelbeli egyházmegye kivétel nélkül tegyen legalább 2000 koronás alapítványt, vagy ennek kifizetéséig vállaljon magára évi 5 százalék kamat fizetést, a bizottság elfogadhatónak véleményezi. Az évi 100 korona kamat fizetését az évenkénti államsegélyből teljesitené az egyházmegye.

b) A hivek áldozatkészségének igénybevételeét elkerülhetlenné tartja a bizottság, azért az egyházkerület összes egyházaiban leginkább aratás után a miskolci felsőbb leánynevelő intézet javára gyűjtés eszközöltessék.

c) A konvent domesztikai segélyezésre, az egyházkerület megfelelő segélynyújtásra okvetlen felhivandó, valamint felkérendő Miskolc vá-

rosa, hogy a cél megvalósításához alapítvány-nyal járuljon.

d) Szükségesnek véleményezi a bizottság az állami segélyért való kérvényezést, de azt már csak akkor, midőn mind a 6 osztályu felsőbb leányiskolára, mind a tanitónőképző intézetre vonatkozó költségvetés meg lesz állapítva s hamár az egyházkerület s benne mindenik egyházunk, gyülekezetünk önkéntesen adakozott, tehát mikor e tekintetben minden további igyekezet hiábavalò lenne!

Az államtól ebben az esetben a költségvetésben mutatkozó hiány teljes kipótlását kell kérni az egyházkerületnek.

e) Végre a fontos cél érdekében a buzgókodást, a tevékenységet, alapítványok szerzését, pénzületi adományok gyűjtését, általában a legszélesebb körü mozgalom megindítását a bizottság is óhajtja s az erre való lelkes felhívást a nagy tiszteletü egyházmegyénk is becses figyelmébe ajánlja.

Egyházmegyei közgyűlés a bizottság javaslatában foglalt szép eszmét jöllehet örömmel üdvözli, mindazonáltal a javaslatot el nem fogadhatja, mert keresztülviteléhez s különösen a tanitónőképző intézet létesítéséhez nagy tőke szükséges s az sem gyűjtés, sem államsegély útján nem szerezhető be. Ellenben a leányiskola 5 és 6-ik osztályának szervezése s az internatus megfelelő kibővítése cáljából a gyűjtést nem ellenzi, de sőt a maga

körében azt szívesen megkezdi s az ügyet támogatni fogja.

37. A S.-a.-Ujhelyben tartott tavaszi közgyűlési jegyzőkönyv 87. pontjára vonatkozólag a kis-toronyai egyház gondnoka jelenti, hogy Pányoki Dániel nyug. tanítónak az egyház ellenében fenálló követelése végleg kiegyenlítettett.

Tudomásul szolgál.

38. Olvastatott a f.-zempléni ev. ref. esperesi állásra beadott szavazatok felbontására kiküldött bizottságnak 1900 évi december hó 13-án tartott üléséről felvett jegyzőkönyv, mely szerint az esperesi állásra Hajzer Endre hardicsai ev. ref. lelkész választatott meg.

Miután a megválasztott esperes az egyházmegye nagy fájdalomára időközben elhalálozott s így az e tárgyban további intézkedés szükségé fenn nem forog, — a jegyzőkönyv tudomásul vétetik.

39. Elnöklő esperes bemutatja a segélyosztó bizottság jegyzőkönyvét, melyszerint különféle alapokból 1987 korona 64 fillér segély osztatott ki.

Tudomásul szolgál.

40. Olvastatott a bánóczyi egyház presbytériumának kérvénye, mely szerint Lazony községben, ez évi szept. hó 1-től, a másolatban bemutatott miniszteri rendelet szerint, — állami iskola nyitandó továbbá, hogy a Berettő községben felállítandó állami iskola iránt is megkezdődtek már a tárgyalások s minthogy e tekintetben a község részéről kedvező felterjesztések tétettek, ha az idén nem is, jövőre minden valószínűség szerint ott is megnyitattik az állami iskola s minthogy mindkét község filiája Bánócnak ha azon helyeken állami iskolák létesülnek, az ev. ref. gyermekek oda fognak járni isko-

lába, amely körülmény nagyon megcsökkenti, tandíj címén a bánóczi tanító khártáját, mert a csatolt kimutatás szerint 5 évi átlag alapján Lazony községből 27 mindennapi és 15 ismétlőiskola kötetes, Berettőből pedig 9 mindennapi és 15 ismétlőiskola köteles járt a bánóczi iskolába, összesen a két községből 36 mindennapi és 30 ismétlő; ezek közül a mindennapi iskolások fejenként 5 korona 30 fillért; az ismétlő iskola kötelesek fejenként 1 korona évi tandíjat fizetvén: a bánóczi tanító fizetés csonkulása 220 korona 80 fillér leendő; végül, mert a most érvényben lévő khárta szerint 800 koronáig kellene kapni a tanítónak 263 korona 16 fillért és nem kap csak 182 koronát, így ebből is hiányzik 81 korona 16 fillér.

Mindezek folytán kéri az egyházmegyét, hogy a bánóczi tanítói fizetés újra felvétele iránt tegyen előterjesztést a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, hogy az újonnan megállapítandó államsegély már a folyó iskolai évtől kezdve kiutaltassék; továbbá, hogy a lazonyi állami iskolában a lelkész által teljesítendő vallástanításért az 1901—92. iskolai évtől kezdődőleg a vallástanítási díj megállapítása iránt a vallás és közoktatásügyi miniszteriumba felterjesztés tétessenek.

Mivel a fizetés csonkulás tényleg még be nem következett, e kérvény mellékleteivel a presbyteriumnak vissza adandó azon utasítással, hogy mihelyt a csonkulás bekövetkezik, annak államsegélylyel való kárpótlása tárgyában azonnal tegyenek felterjesztést a közigazgatási bizottsághoz, s ha a szükség úgy kívánja az esperesi hivatal útján, be sem várva a tényleges csonkulás után következő egyházmegyei gyűlést.

41. Olvastatott a kisztei leányegyház hiveinek kérvénye, amelyben elpanaszolják, hogy bár régi idő óta divó gyakorlat, hogy a kisztei leányegyházba, a tanító hetenkint szerdán, a lelkész szombaton reggeli könyörgeésre kijárt. A mostani lelkész ezt azon indokolással, hogy az ő díjlevelében ilyen kötelesség előírva nincs, — mert az abból kimaradt, — megtagadta ezen szolgálatot. Kéri azért az egyházmegyei közgyűlést, hogy a lelkészt ezen régi idők óta fenálló szolgálat teljesítésére utasítsa. Másik panaszuk az, hogy bár a gercselyi iskola oly feltételekkel adatott el, hogy ennek árából egyharmad rész a kisztei leányegyházat illeti — a gercselyiek mégis azt állítják, hogy abból nekik semmi részük nincs.

A mi az első panaszt illeti: egyházmegyénk kötelezi a gercselyi lelkészt, ezen ősi idők óta fenálló szolgálatnak további teljesítésére; s e tekintétben őt utasítja; jövőre nézve pedig, hogy valaki ily indokolással a szolgálatot meg ne tagadhassa, a díjlevel szerkesztésénél és megerősítésénél a legnagyobb figyelem ajánlatik. A másik panasz tárgyában határozat hozatala nem szükséges, mert erre vonatkozólag már van határozat, mely tovább is fentartatik.

42. Olvastatott Rác József s. lelkész kérvénye, melyben — miután Hardicsán s. lelkészi hivatalát már el is foglalta, — kéri az egyházmegyét, hogy őt a f.-zempléni egyházmegyébe kebelezze be, és hogy részére a helyettes lelkészi czim és jelleg megadassék.

Egyházmegyénk Rác Józsefet kérvénye és azok mellékletei alapján a f.-zempléni egyházmegyébe bekebelezi s részére, — mivel önállólag fogja végezni a kápláni szolgálatot, — a helyettes lelkészi czimet és jellegét is megadja.

43. Olvastatott özv. Hajzer Endréné levele melyben előadja, hogy a néhai férje kezelése alatt volt, a kazsui egyházat illető értékpapirokat és kötvényeket kezéhez vette s azokat most egy kimutatás kíséretében átteszi az egyházmegyéhez.

Egyházmegyénk átvizsgálván a kötvényeket és értékpapirokat s azokat, — a kimutatásban felsoroltakkal darabról darabra egyezőnek találván, — átadja az egyházmegyei dékánnak oly utasítással, hogy az azokból származó bevételeket vegye kezéhez, s erről külön számadást vezessen mindaddig, míg a kazsui egyház ügye végleges megoldást nem nyer.

44. Olvastatott néhai Dudás Lajos volt kazsui lelkésznek a kazsui egyházat érdeklő emlékirata, a melyet az elköltözött az egyházmegyei közgyűlés elé azon óhajjal bocsátott, hogy az csak halála után tárgyalassék. Ezen emlékirat a következőket tartalmazza: Dudás Lajos lelkész, Pilissy Zsigmondnak 1874-ben történt halála után alkalmas egyén hiányában, kénytelen volt a kazsui egyház anyagi ügyeinek kezelését magára vállalni, számítva a felsőbb hatóság méltánylást tanúsító kegyességére. Azonban nem lévén az egyháznak oly jövedelme, mely a közszükségletet fedezte volna, mert e célra szolgáló szántó és rétbeli fekvőségei 1871-ben a lelkész díjlevéléhez csatoltattak, továbbá, mert a földesurak elpusztulása folytán nem volt ki eleget tenni a lelkészi díjlevél azon záradék pontjának, hogy az állami adót az egyház birtokos tagjai fizetik; ekképen a lelkész a kényszerhelyzetben, mint az egyház anyagi ügyeinek is gondozója az adókat és egyéb kiadásokat folyton saját papi jövedelméből fizette. Emlékiratában felsorolja részletesen, hogy 1891-ig állami földadóba, jövedelmi pótdadóba, ártéri és egyenértéki adóba kifizetett 1049 frt 32 krt.

Ezekre a számadoló könyvek tanúsága szerint fedezetet kapott különféle segélyekből összesen 240 ft. 32 krt.

Eképen 566 frt 91 krt fizetett sajátjából az egyházért. Tekintve már most, hogy a kassui egyház az 1891-ben megszavazott 50 frt kerületi segélyen kívül egyéb bevétellel nem rendelkezik, holott folyó kiadása 100 forinton felül megy, ajánlja hogy Kassu halála után csatoltassék Hardicsához, mivel anyagi tehetetlensége miatt fel nem állhat; a papi jövedelem egyharmada adassék a a hardicsai lelkésznek, kétharmada forditassék az ő kiadásainak visszafizetésére, fedeztetvén ezekből az ő adóságai, melyek közt első az, mellyel Tóth Máriának, háza 30 éven keresztül gondozójának tartozik, kinek cselédbéreit sem tudta fizetni.

Egyházmegyénk mig az ezen iratban foglaltak felett érdemleges határozatot hozna; megbizza Dökus Gyula és Kádár János tanácsbírákat, hogy a helyszínén megjelenvén, ugy az itt érintett anyagi ügyek, mint Kassunak Hardicsához csatolása tárgyában tartsanak körültekintő vizsgálatot s véleményes jelentésüket a jövő közgyűlésre adják be.

45. Olvastatott Tóth Mária kassui lakos kérvénye, melyben elpanaszolja, hogy a reá, Dudás Lajostól maradt csekély örökségre, a néhai lelkész gyántári tartozása miatt foglalás vezetett. Ezzel szemben hitelesen igazolja, hogy a lefoglalt csekély értékű ingóságok az ő saját tulajdonát képezik; sőt, hogy Dudás Lajos az általa kiállított, tanuk előtt irt nyilatkozat szerint neki 250 frt cselédbérrel maradt tartozásban. Ezért kéri az egyházmegyét a foglalás beszüntetésére s arra, hogy cselédbére kiadassék olykép, miként Dudás Lajos azt emlékiratában megjelölte.

Egyházmegyénk megbizza Dékus Gyula és Kádár János tanácsbírákat, hogy ezen ügyet is vizsgálják meg; jelentésök őszi közgyűlésünkre bevéartván.

46. Olvastatott a hardicsai egyház hiveinek kérvénye, melyben azt kérelmezik, hogy jövére a lelkész részére eddig természetben kiszolgáltattott 4 és fél köbméter fa helyett, annak a lelkészi jövedelemi kimutatásban foglalt értékét 54 frtot adhassák ki. Kérésüket azzal indokolják, hogy a telkek igen szét vannak tagolva, a mely körülmény semmiképen sem felel meg a fa természetben való kiszolgáltatásának s kivétese sok zavarral és kellemetlenséggel jár.

Elbíralás és véleményes jelentéstétel végett kiadatik a Dókus Gyula és Kádár János t. bírákból álló küldöttségnek.

47. Az egyházlátogatóság bejelenti a kazsui hivek azon kérelmét, hogy egyházuk csatoltassék a hardicsai egyházhoz s a kazsui papi jövedelem fordittassék építkezésekre s az egyház fentartására.

Megvizsgálás és véleményes jelentéstétel végett kiadatik a Dókus Gyula és Kádár János t. bírákból álló küldöttségnek.

48. Olvastatott a számvevőszéknek 1901. márczius 25-én S.-A.-Ujhelyben felvett gyűlésének jegyzőkönyve, mely szerint

a) Az egyházkerületet és a főiskolai pénztárt illető összegek a bemutatott nyugták szerint rendeltetési helyökre elküldettek.

b) Az egyházmegyei közigazgatási pénztár bevételi és kiadási naplója átvizsgáltván:

Bevétel volt	1573	kor	21	fillér
Kiadás	1213	„	96	„
Maradvány	360	„	25	„

c) A közigazgatási pénztár tőke állománya 4165 k. 91 fillér.

d) A Kazinczy gyűléstartási alap kamatja, a bemutatott nyugta szerint a lasztóczi egyháznak kifizettetett. Az egyházmegyei gyám-tár bevétele volt 1218 k. 55 fil. Kiadása volt — — — 959 k. 63 fil. Maradvány — — — 258 k. 92 fil.

E jelentés mindenik pontja tudomásul vétetik.

f) S.-A.-Ujhelyben tartott múlt évi tavaszi közgyűlésünk 59. p. a. utasította özv. Molnár Istvánnét, özv. Lengyel Józsefnét, özv. Kálniczky Jánosnét és néhai Erdélyi Sándor Róza leányát, hogy nyilatkoztassák ki, beleegyeznek-e abba, hogy gyám-tári adóságaik az egyházkerületi segélyükből rendeztessék; Izsépy Ferenczné, Stépán Veronika adóságára nézve pedig utasított az ügyész, hogy adóságát telekkönyvileg biztosítsa, vagy ha erre az adós felhatalmazást nem adna, a követelést per útján hajtsa be rajta.

A dékán jelentése szerint a fent elsorolt papi özvegyek, illetőleg árva-k adóssága az egyházkerületi segély által rendezés alatt áll; Izsépy Ferenczné adóssága pedig az ügyész útján befolyt.

49. A számvevőszék a jegyzőkönyvben előforduló pénztári tételekre nézve javasolta a dékán részére a felmentvény megadását.

A dékánnak a szokott fentartással a felmentvény megadatik.

50. Tekintve, hogy Dudás Lajos kazsui lelkész elhalálozott, javasolja a számvevőszék, hogy 634 korona 94 fillér gyámházi tartozása a papi feles fizetéséből törlesztessék; továbbá, hogy kéressék föl a főt. egyházkerület, miszerint a szükösi pénztárt illető felerész adassék ki a kazsui egyháznak egyház fenntartási alapkövetelésére.

Az első javaslat áttétetik a Dókus Gyula és Kádár János tanácsbírákból álló küldöttségnek, meghagyatván, hogy véleményes jelentésüket a többi ügygyel kapcsolatban terjesszék be a következő közgyűlésre, a második javaslat pártolólag felterjesztetik a főtiszt. egyházkerületre.

51. Őszi közgyűlésünk a 13. p. a. Babarék Dániel nagy-ráskai lelkész nyugta másolatokkal igazolta, hogy gyámházi tartozása nem 206 korona 74 fillért, hanem csak 84 koronát tesz ki, mivel az ő tartozásának kamatai elengedettek. E tekintetben való vizsgálat és jelentéstételre a számvevőszék felszólított.

A számvevőszék jelentése szerint a kamatelengedésről van adat, illetőleg javaslat a számvevőszék 1874-iki jegyzőkönyvében, de hogy ezt a javaslatot az egyházmegye elfogadta volna, arról semmi följegyzés nem található az egyházmegyei jegyzőkönyvekben. Javasolja azért a számvevőszék, hogy mivel Babarék Dániel későbbben tényleg fizette a kamatokat, gyámházi kimutatott adósága fennállónak tekintessék.

A számvevőszék javaslata elfogadtatik, Babarék Dániel felhivatván, hogy nyilatkozzék beleegyezik e abba, hogy ezen tartozása vagyis 206 korona 74 fillér a többi adósokéval egyezőleg congruájából 5 év alatt 20°/_o levonással rendeztessék.

52. A kis azari ev. ref. egyház hivei az egyházlátogatóság útján azt kérik, hogy néhány évvel ezelőtt a lelkészi hivatal javára átadott s az egyházmegye helybenhagyása mellett át is telekkönyvezett 20 hold tanítói föld a tanítói javadalom javára vissza telekkönyveztessek amiatt, mert ők, ha földet nem adnak a tanítónak, tanítót kapni nem tudnak.

Minthogy a lelkészi minimális fizetésbe a 20 hold föld is be van számítva s a tanítói minimális 800 korona fizetés pedig államsegéllyel a 20 hold föld nélkül is meg van; egyházmegye az előadott kérelmet ez indokból nem teljesítheti.

53. A kaszui ev. ref. egyház jelenti, hogy a temető földhöz, melyet mostanáig kizárólag az ő lelkészek használtak, a baranési róm. kath. és a hardicsai gör. kath. lelkészek is jogot akarnak formálni.

Ezen ügy elintézés végett Dókus Gyula és Kádár János küldöttségi tagoknak adatik ki.

54. A szalóki ev. ref. leányegyház panaszolja, hogy tanítójának a főtiszteletű egyházkerülettől járt, de most már elvont 100 korona segélydíja államsegély útján még mostan sincsen kipótolva.

Utasittatik az egyház, hogy tanítói kártajának új felszámítása s a minimális 800 korona fizetéséhez hiányzó összegnek államsegély útján való kipótlása iránt a vármegyei közigazgatási bizottsághoz folyamodjék.

55. Kozma Gedeon szőlőskei lelkész panaszolja, hogy részére a bodrogszerdahelyi községi iskolában teljesített vallástanításért, még 1900-ik évi márczius hó 29-én tartott tavaszi közgyűlésünk 28-ik számú határozata

szerint egyszer s mindenkorra megállapított 40 korona vallástanítási díjját a bodrog-szerdahelyi egyházugondnoka mai napig sem fizette ki.

A bodrog-szerdahelyi ev. ref. egyház gondnoka még egyszer s utóljára felhivatik, hogy Kozma Gedeon szállóskői lelkésznek a megállapított 40 korona vallástanítási díjját haladéktalanul fizesse ki; mert ellenkező esetben végrehajtás útján fog az rajta behajtatni.

56. A málczai ev. ref. egyház építendő iskolai tanterme tervrajzát és költségelőirányzatát betérjesztvén, azoknak megerősítését kéri.

A terv minden megjegyzés nélkül, a költségvetés pedig azon megjegyzéssel erőssítettik meg, hogy amennyiben árjegyzései magasak, olcsóbb vállalat céljából árlejtést hirdessen az egyház.

57. Vass Béla a vásárhelyi ev. ref. nem rendszerített segédtanítói állomásra való beerősítést kéri.

Esperesileg nem lévén beerősítve, az egyházmegye által beerősítetik.

58. Kendecsy Pál abarai orgonista kántortanítónak választatván meg, egyházmegyénkbe való bekebelezéseért s állásába való beerősítéseért folyamodik.

Bemutatott okmányai alapján egyházmegyénkbe bekebeleztetik s állásában beerősítetik.

59. Laky Zoltán az inregi előkönyörgő-tanítói állomásra ideiglenes minőségben megválasztatván, állásába való beerősítéseért s egyházmegyénkbe való bekebelezéseért folyamodik.

Folyamodó az inregi előkönyörgő-tanítói

állomásra ideiglenes minőségben beerősítettik s egyházmegyénkbe bekebelezetik.

60. Rudzik János magyar-izsépi tanító állásába való beerősítésért s egyházmegyénkbe való bekebelezéséért folyamodik.

Amennyiben okmányait nem teljesztette be, felhivatik, hogy azokat őszi közgyűlésünkre terjeszsze be.

61. Olvastatott a nagykászmeri leányegyház lelkészének aziránti kérvénye, hogy engedje meg az egyházmegye közgyűlése, miszerint a Rác Ádám-féle alapítványi tőkéből a presbyterium ez év őszéig 100—120 koronát elvéve a mult évi pénztármaradvánnyal együtt roskadozó templomjuk ankerezésére fordithassák.

Az egyházmegye közgyűlése nem engedhetvén meg azt, hogy a szóban forgó alapítványi tőke csorbulást szenvedjen a kérelmet nem teljesitheti, — utasítja azonlan folyamodó lelkészt, hogy a templom ankerezésére vonatkozólag a vállalkozóval oly szerződést kössön, hogy a kereseti összeget az egyház csakis őszszel legyen köteles megfizetni.

62. Az egyházmegye ügyésze a lasztóczi ev. ref. egyház és Lovász István és neje Ilykó Borbála lasztóczi lakosok között még az 1886 évben megkötött de annak idején jóváhagyás végett be nem mutatott csereszerződés ujonnan kiállított s telekkönyvi használatra alkalmas 2 példányát jóváhagyás végett bemutatja.

A csereszerződés, föltételezése mellett annak, hogy az egyházközség presbyteriuma annak megkötésére a gondnokot felhatalmazta volt, — jóváhagyatik s utasittatik a lasztóczi egyház,

hogy e tekintetben hozandó presbyteri határozatot pótlólag az egyházmegye ügyészének küldje be, az utóbbi pedig fölhatalmaztatik, hogy annak beérkezte után a csereszerződést püspöki jóváhagyás végett az egyházkerület püspöki hivatalához terjeszsze fel.

63. Olvastatott Ujlaky János tussai ev. ref. h. lelkész abbeli kérelme, hogy az egyházmegye közgyűlése a tussai egyházban már öt éven át teljesített buzgó érdemei elismeréséül az egyházba végleg erősítse be s tőle a helyettesi czimet vegye el.

Miután folyamodó lelkész kérelme a törvénybe ütközik, — azt az egyházmegye elutasítja.

64 H. esperes jelenti, hogy Sárkány Imrének elhalálózása folytán megüresedett gálszécsi lelkészi állást a hivek meghívás útján kívánván betölteni, Kádár János és Dókus Ernő egyházmegyei kiküldöttek jelenlétében 1900. évi október hó 7-én foganatosított választás alkalmával Péter Mihály kis-azari ev. ref. lelkész választatott meg a gálszécsi egyház lelkészévé.

Miután a választás a törvényben előirt formások megtartásával lett megejtve s az ellenfelebbezés beadva nem lett; egyházmegyénk Péter Mihályt gálszécsi lelkésznek kijelenti, megválasztását megerősíti s ezt a főtiszteletű egyházkerületnek bejelenteni elhatározza.

65. Bacsák János, Simko János és Hredzák András hoóri ev. ref. hivek beadott folyamodványukba határozatilag kérik kimondani, hogy a tussai ev. ref. egyházhoz tartozó községekben lakò ev. ref. hivek az ezen

községben vásárolt földjeik után is fizessenek közterheket; a lelkészi földeken sem gyalog, sem szekér ut ne engedélyeztessék; a lelkészi tanítói és egyházi földek végében az árok kiásása és az így kiásott föld határvonalaának helyreállíttatására a közigazgatási hatóság bízassék meg.

Miután az adózás módja és mérve az egyházi törvények által világosan és pontosan meg van állapítva s a lelkész, tanító és egyházi földek és tartozékaiknak megvédése az egyház Gondnokának képezi kötelességét, folyamodók indokolatlan kérelmökkel elutasíttatnak.

66. A miglészai ev. ref. egyház presbytériuma a lelkészlak építése céljából készített kivetési lajstromot jóváhagyás céljából bemutatja.

Miután a lelkészlak építési költségeire kivetett 6312 k. 84 fil. rendkívüli egyházi adó kivetése az egyházi törvényeknek megfelelőleg történt s az ellen törvényes határidőn belül felszólamlás be nem adatott, a kivetés jóváhagyatik.

67. A miglészai ev. ref. egyház presbytériuma az egyház részére vett ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződést jóváhagyás céljából bemutatja.

Az özv. Bessenyei Bertalanné szül. Gyorgyovics Gabriella kassai lakos mint eladó és Bessenyei István főgondnok, mint a miglészai ev. ref. egyház képviselője vevő között 1901. évi március havában kötött adásvételi szerződést, mely szerint az egyház a miglészai 15. sz. tkj. könyvben A I. 102 sor 206 hr. szám alatt valamint a miglészai 99. sz. tkj. könyvben 207 – 209 hr. szám alatt felvett ingatlanokat 4200 K. vé-

telár mellett megvásárolta, az egyházmegye jóváhagyja és hason czélból a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

68. A miglészi egyház presbytériuma az általa felépíteni tervbe vett lelkész-lakra vonatkozó tervet és költségvetést jóváhagyás czéljából bemutatja.

A kívánalmaknak teljesen megfelelő tervzet és a 7505 k. 20 fillérre előkölségelt költségvetés jóváhagyatik.

69. A miglészi egyház jelenti, hogy gróf Forgách Sándorné öméltósága a miglészi ev. ref. lelkészlak építéséhez 40 szekér követ adományozott.

Az adománynak jegyzőkönyvünkben való megörökítése mellett, a nemes szivü adomanyozónak egyházmegyénk jegyzőkönyvi mély háláját és tiszteletteljes köszönetét fejezi ki s ezen nagylelkü adományt a főtiszteletű egyházkerületre is felterjeszti.

70. Lukács Mihály vásárhelyi tanító folyamodására az egyházmegye megengedi részére:

hogy a jelen iskolai évet állomásán bevégezhesse; a kir. Tanfelügyelő azonban felkéri: hogy nevezettnek az év végével leendő nyugdíjaztatása iránt sziveskedjék intézkedni.

71. Közhirdetésre következő egyházak kéri magokat felvétetni: M.-Izsép, Morva, Nagy-Toronya, Kis-Toronya, Kis-Bári, Nagy-Bári, Lasztócz.

Felvétetnek s ajánltatnak: Nagy-Bári, Kis-Bári, Magyar-Izsép.

72. Az ez évi őszi egyházmegyei közgyűlés helyüül sorrend szerint:

a lasztoméri egyház tüzetik ki.

Fölkéretik ez alkalommal Szegő Benő egyházmegyei tanácsbíró, hogy az őszi egyházmegyei közgyűlések tartási helyének sorrendjéről vezetett nyilvántartását az egyházmegyei levéltárban leendő elhelyezés végett mutassa be.

73. Az időszaki bíróság egy évi működése lejárván: Tagjaiul az elnökség mellett megválasztottak: Dókus Gyula, Dókus Ernő, Kádár János. Póttagokul: Kozma Antal, Szegő Benő, Mándy István tanácsbírák és Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész.

74. Az ez évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül megválasztottak és kiküldettek:

az elnökség mellett: Kozma Antal, Kádár János papi, Nemes Lajos és Dókus Ernő világi tanácsbírák; Hutka József papi és Dókus László világi főjegyzők. Póttagokul pedig: Szegő Béni papi és Mándy István világi tanácsbírák.

Felkéretnek az egyházkerületi közgyűlésre kiküldött rendes tagok, hogy netaláni akadályoztatásuk esetén e körülményt az esperessel annak idején tudassák, hogy a póttagok kiküldése iránt intézkedhessék.

75. A felső-borsodi egyházmegye által készített „Egyházközségi fegyelmi szabályzat“ mult évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 19-ik pont alatti határozata szerint az egyházmegyékhez tárgyalás végett letétetvén, egyházmegyénk e tárgyban ekként határozott:

Amennyiben hiveink különböző társadalmi és műveltségi állapotánál fogva, mindenkire alkalmazható egyházközségi fegyelmi szabályzat

ugy sem alkotható és amennyiben zsinati törvényeink szerint kellő körültekintéssel különben is lehet fegyelmezni hívőinket; ezen fegyelmi szabályzat javaslatot, mint a gyakorlati életnek meg nem felelőt el nem fogadja egyházmegyénk.

76. Őszi egyházkerületi közgyűlésünk 36-ik számu 6-ik alpontja szerint az egyházmegyékhez tárgyalás végett leküldetett az abauji egyházmegye azon indítványa: „hogya a két, vagy több tanítóval bíró iskolában a növendékek megosztása nem nemek szerint, hanem osztályok szerint történjék; nem látván semmi erkölcsi bajt abban, ha például az 1-3 osztály mindkét növendékei együtt, a 4—6 osztályuak szintén együtt tanulnak, ellenben a tanítási eredmény sokkal nagyobb lehet“.

Amennyiben különmemű gyermekekből kevesebb osztályt nagyobb sikerrel taníthat a tanító, mint egyneműekből több osztályt; ennél fogva ezen indítványt, mint czélszerűt elfogadja egyházmegyénk.

77. A jegyzőkönyv hitelesítésének helyéül Sátoralja-Ujhely tüzetik ki.....

S arra az elnökség mellett Szegő Béni, Kádár János papi, Dökus Gyula, Nemes Lajos világi tanácsbírák, a jegyzői kar és Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész küldetnek ki.

78. Mindezen jegyzőkönyvi pontok S.-A.-Ujhelyben 1901. évi ápril. hó 23-án tartott hitelesítő gyűlésben az erre kinevezett hitelesítő bizottság által

meghitelesítették.

*A felső-zempléni e. ref. egyházmegye közigazgatási
biróságának Sátoralja-Ujhelyben, 1901. évi március
hó 26 án tartott üléséről felvett*

jegyzőkönyv.

Jelen voltak: Ujj István h. esperes és Dökus Gyula világi tanácsbíró elnöklete alatt Kozma Antal, Szegő Benő, Kádár János papi; Dökus Ernő Nemes Lajos világi tanácsbírák. Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész. Hutka József papi és Dökus László világi főjegyzők s Bernáth Aladár világi aljegyző mint jegyzők.

I.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási birósága Sátoralja-Ujhelyben 1901-ik évi március hó 26-án tartott ülésében tárgyalás alá vette Illés János tussai, volt nagy-ráskai ev. ref. tanítónak a nagy-ráskai ev. ref. egyház előjárósága ellen irányuló s részben az általa tett befektetések megtérítését, részint hátrálékos fizetésének kiszolgáltatását célzó s 12 pontban foglalt panaszát s a nagy-ráskai ev. ref. egyháztanácsának a panasz-pontokra 1900. évi október hó 14-én tartott üléséből adott jegyzőkönyvi nyilatkozatát s annak eredményéhez képest következőleg

I t é l t :

Illés János tussai ev. ref. tanító 12 pont-

ban foglalt keresetét, miután az egyházmegyei bírósága azoknak valódiságát el nem ismeri, — mint alaptalant elutasítja.

II.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága Sátoralja-Ujhelyben 1901-ik évi március hó 26-án tartott ülésében tárgyalás alá vette Tóth Antal Ferencz szalóki ev. ref. tanítónak abbéli kérelmét, melyben kötelezni kéri a szalóki ev. ref. egyházközséget, hogy a tanítói díjlevélben megállapított 6 db. marha legeltetési jognak 12 forintban megállapított értékét, miután ő a legeltetési jogot az 1900-ik évben igénybe nem vette fizesse ki, — s egyszersmind a díjlevélben feltüntetett telkek eladása folytán fizetésében beállott csonkulás pótlása tekintetében intézkedést kér. A közigazgatási bíróság ez ügyben következőleg

I t é l t :

Folyamodó azon kérelmével; hogy a 6 db. marhalegeltetési jogának czimén az egyházközség 12 forint megfizetésére köteleztessék, — tekintve hogyha ezen jogot igénybe nem vette, annak pénzbeli kárpótlására az egyház nem kötelezhető, — elutasítatik; khártájának csonkulása ügyében pedig utasítatik, hogy fizetésének kiegészítését az egyházközség által a vármegyei közigazgatási bizottság útján a fennálló szabályok szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól kérelmeztesse.

III.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága Sátoralja-Ujhelyben 1901. évi március hó 26-án tartott ülésében tárgyalás alá vette Illés János

tussai ev. ref. tanitónak a nagy-ráskai ev. ref. egyház azon határozata ellen irányuló panaszát, hogy az egyház elöljárósága nejeére, illetőleg nejének Nagy-Ráskán levő belsőségére jogtalanul 17 forint 32 kr. templomjavítási költséget vetett ki s a nagy-ráskai ev. ref. egyház tanácsának 1901. évi március hó 17-én tartott közgyűlésében e panaszra hozott határozatát s annak eredményéhez képest következőleg

I t é l t:

Illés János tussai tanító azon kérelmével, hogy az egyház által nejeére kirótt 17 frt 32 kr. templom-javítási költség megtérítése alól fölmentessék, tekintve, hogy az egyház által történt kivetés annak idején meglett hirdetve s az ellenpanaszlott neje törvényes időben felszóllamlást be nem adott s az jövähagyva jogerőre emelkedett s mint ilyen kivetés ellen többé időntuli felszóllamlással élni nem lehet; elutasítatik.

IV.

Tárgyaltatott Elek Sándor tussai volt lelkész ellen a Nyiszki András tussai volt lakos által az egyház részére hagyományozott 400 kor. kezelése iránt tett panasz és ezzel kapcsolatosan Ujlaky János tussai lelkésznek az egyház gondnoka által haszonbérének jogtalan beszédése miatt emelt panasza.

A felső-zempléni egyházmegye közigazgatási bírósága 1901. évi március hó 26-án tartott ülésében beható tárgyalás után következőleg ítelt:

I t é l e t.

Elek Sándor tussai volt lelkésznek a Nyiszki András hagyományából kézhez vett

324 K. elszámolása el nem fogadtatik, minek folytán köteleztetik, hogy a mennyiben a tőkére 1890. évi július hó 20-án 130 koronát befizetett. 1896 évi október hó 20-án bérlőitől 145 K. 60 fl. haszonbért a fentemlített tőke törlesztésére beszedni engedett s az tényleg az egyház pénztárába be is folyt tőkeben 48 K. 40 fillért, a mennyiben továbbá 324 K. 1888. november hó 5-étől 1890. évi július 20-ig vagyis 1 év és 8 hónap kezelése alatt volt, ennek 5 $\frac{0}{10}$ -os kamatait, vagyis 27 koronát az 1890. évi július 20-tól 1896. október 20-ig kezelése alatt maradt 194 K. 6 év és 3 havi 5 $\frac{0}{10}$ kamatait, vagyis 60 K. 60 fillért az 1896. évi október 20-ától 1901. évi ápril. 20-áig kezelése alatt maradt 48 K. 40 fl. 4 és $\frac{1}{2}$ év 5 $\frac{0}{10}$ -os kamatait 11 K. 25 fillért kamatba, összesen 98 K. K. 85 fillért, tőke és kamatba tehát 147 K. 25 fillért 1901. évi ápril. hó 20-án különben a közigazgatási hatóságtól kérelmezendő végrehajtás terhe mellett, a tussai egyház gondnokának kezeihez lefizessen.

A tussai egyház gondnoka pedig köteleztetik, hogy az általa Elek Sándor tartozása címen az Ulaky János tussai lelkészt illető haszonbérből tőkében behajtott 20 koronát, kamatba behajtott 73 K. 80 fillért, valamint ennek 4 évi 5 $\frac{0}{10}$ kamataiba 15 koronát, összesen tehát 108 K. 80 fillért Ujlaky János tussai lelkésznek az Elek Sándor által befizetendő összegből visszatérítsen.

Végül Doró János a Nyiszki András által az egyház részére hagyományozott 400

koronából a lelkésznek átadott 324 K. leszámítása után még hiányzó 76 koronát és ennek 1888. évi november hó 5-től 1901. évi ápril. hó 5-ig 12 év és 5 óra eső 5 %-al számított kamatát 47 K. 20 fillért összesen tehát 123 K. 20 fillért a tussai egyháznak különben a közigazgatási hatóságtól kérelmezendő végrehajtás terhe alatt megfizetni köteleztetik.

I n d o k o k .

Elek Sándor tussai volt lelkész 1888. évi november hó 5-én a Nyiszky András tussai volt lakos által az egyház részére hagyományozott 400 korona törlesztésére örökhagyó ökreinek eladási árából 260 koronát, tehenének eladási árából 64 koronát, összesen 324 koronát vett át; ezen összegből 1890. évi július hó 20-án az egyháznak 130 koronát átadott, 1896. évben megengedte, hogy hasznobéréből 144 k. beszédessék, 1894. évben pedig egy okmány nélküli számadásban különféle czimeken a többi általa felvett összegekről elszámolni kívánt. A mennyiben pedig minden közpénzről okmányolt számadással lehet csak elszámolni, a mennyiben továbbá mint azt maga a volt lelkész állítja, úgy az ökrök, mint a tehen az örökhagyó, illetve az örökösök által lett eladva s így a marhalevelek, vásári cédula és hajcsárpénzt is eladónak kellett fedezni, amennyiben a kihallgatott tanuk igazolása szerint a 15 zsellér napi munka ledolgoztatott, de ha le nem lett volna is dolgozva az az egyház hagyományából le nem számolható, a mennyiben a haláleset alkalmával kiadott anyakönyvi kivonatért 8 kor, fel nem szá-

mitható amennyiben végre, mivel sem lett igazolva annak szükségessége, hogy a lelkész négy ízben Gálszécsre utazzék ezen hagyatéki ügyből kifolyólag: 1894. évben beadott számadása elfogadható nem volt s a visszatartott 48 kor. 40 fill. tőke megfizetésére kötelezendő volt.

Amennyiben az ökör ára 260 kor. és a tehén ára 64 kor. nem azon célból lett a lelkésznek átadva, hogy azt őrizze, hanem azért, hogy azzal az örökösök a Nyiszky András 400 kor. hagyományát fedezni óhajtották s a lelkésznek hivatalbeli kötelessége volt azt gyümölcsöző elhelyezés végett a gondnoknak átadni s amennyiben ezt nem tette — eltekintve a kötelesség mulasztástól, a kamatok megfizetésébe annyival inkább marasztalni kellett, mert közpénzeket a lelkésznek kezelni nem áll jogában. Elek Sándor azon védekezése, hogy a pénzt reá erőszakolták annak indoklásául, hogy azt a gondnoknak át nem adta és magánál kamatozás nélkül nem tartotta, elfogadható nem volt, mert egy lelkésznek tudnia kell azt, hogy egyházi pénz gyümölcsöztetendő.

Amennyiben a tussai egyház gondnoka a 154 kor. 60 filléren felül tőkében még 20 koronát, kamatba pedig 73 kor. 80 fillért szedett be a lelkészi földek haszonbérletjéről, minek folytán ezen összeg az Ujlaky Jánost illető haszonbérlet fedezetett, aki pedig a Nyiszki András hagyatékának kezelésébe részes nem volt, ezen összeg tőle méltatlanul lévén elvonva, visszatérítése elrendelendő volt.

Amennyiben végre a megejtett nyomozat

szerint Doró János a Nyiszki Andrástól halálos ágyán megvett ház vételárát ki nem fizette, holott tudta, hogy örökhagyó a vételárt ezen célra szánta de mert miután maga is felajánlotta a 400 koronából hiányzó összegnek kipótlását 76 kor. tőkének, mivel pedig kamat nélkül egyházi pénz senkinél sem hevertethető, de különben is Doró János tudhatta, hogy ő a hagyomány kifizetése, illetőleg a már kifizetett összegnek 400 koronáig leendő kipótlására törvényileg is köteles, a kamat megfizetésére kötelezendő volt. Az ítélet végrehajtásának közigazgatási uton való végrehajtása iránti intézkedés a zsinati törvények 4. §-ban leli indokolását. Eljárási költségek fel nem számíttatván, megállapíthatók nem voltak.

Ezen ítélet Elek Sándor volt tussai lelkésznek, Ujlaky János tussai lelkésznek és a tussai ev. ref. egyház gondnokának tudomás és alkalmazkodás, az esperesnek pedig a netaláni szükségességnek mutatkozó közigazgatási végrehajtás megkérése s az ítélet végrehajtásának megtörténtéről őszi közgyűlésünknek adandó jelentés tétel végett kiadatik.

V.

Bottka Bertalan volt miglészi lelkész a miglészi ev. ref. egyház presbytériumának f. évi febr. hó 15-én hozott azon határozata ellen fellebbez, mely szerint nevezett presbytérium az 1900. évi január 1-től április hó 24-ig eső föld és személy kereseti adónak $\frac{1}{3}$ rész járuléka címén tőle a valóságnak meg nem felelő magas összeget t. i. 72 korona 26 fillért követel. Egyszersmind ugyanazon presbyteri gyűlésben javára lelkészi fizetés

czimén megállapított 78 korona pénzösszeg kifizetésének elrendelését kéri.

I t é l e t.

Miután a miglészi egyháznak jelenlévő főgondnoka Bessenyei István személyesen kijelentette, hogy az egyház nem követel többet, mint a szántóföldek után járó adónak $\frac{1}{3}$ -át és a személy kereseti adót és miután a presbyterium a lelkésznek járó összeg kifizetésére magát kötelezte s az el is fog küldetni neki; ennélfogva ezen ügy tárgytalan lévén, érdemleges tárgyalásába bíróság nem bocsájtkozik.

Jegyzették: Hutka József egyházmegyei papi főjegyző az 1—9, 10, 12, 18, 21, 23, 25, 29, 32, 36, 39, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 71, 75, 76 közgyűlési és az V. k. i. bírósági pontokat.

Dókus László világi főjegyző a 14, 15, 19, 33, 35, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, közgyűlési és a IV. k. i. bírósági pontokat.

Péter Mihály papi aljegyző a 11, 13, 16, 22, 24, 27, 28, 34, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51 pontokat.

Bernáth Aladár világi aljegyző: a 17, 20, 26, 30, 31, 37, 38, 61, 62, 63, 72, 73, 74, 77, 78, közgyűlési az I, II, III. k. i. bírósági pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. A gyűlésnek templomi isteni tisztelettel való megkezdése.
2. Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok a gyűlést megnyitja s Hajzer Endre megválasztott s elhunyt esperes érdemei jegyzőkönyvbe igtattatnak.
3. Dudás Lajos emléke jegyzőkönyvileg megörökítetik.
4. Az esperesi hivatalra és egy papi tanácsbirói hivatalra való szavazás elrendeltetik.
5. A gyűlésen meg nem jelentek igazolása.
6. Az esperesi jelentés jegyzőkönyvben vétetik.
7. Bessenyei Istvánnak és Bessenyei Erzsébetnek adományaikért jegyzőkönyvi köszönek nyilvánítottik.
8. Ujj István h. esperesnek a lelkészhiány tárgyában tett indítványa.
9. Ujj István h. esperesnek a tanító hiány tárgyában való indítványa.
10. A csernahói erdő cserzése ügyében való jelentéstételre a presbitérium fegyelmi vizsgálat terhe alatt utasítottatik.
11. Szőlőske anyagi ügyei tovább is nyilvántartatnak.
12. A zempléni egyház jelenti, hogy adóságait Amerikából begyűlt pénzből rendezi.

13. A ladmóci lelkészi fizetés kiszolgáltatása nyilván-
tartatik.
14. Néhai Soltész Károly gyámügyi tartozása ügyében
a végrehajtás el van rendelve.
15. Izsépy Miklós gyámügyi tartozásának behajtása iránt
az eljárás megindított.
16. Andorkó Gyula és Pallay Amália gyámügyi tarto-
zásának ügye.
17. Stépán Géza, mint néh. Sziráky Lajos jogutódja
az 50 forin orgonaalapítványt kifizette.
18. A nagyráskai egyház presbytériuma a lelkészi in-
gatlan után járuló adó tárgyában őszi közgyűlé-
sünkre jelentést tegyen.
19. A nagyráskai iskola kijavításának ügye további
nyilvántartásba helyeztetik.
20. Tóth Antal Ferencz szalóki tanító szántás szolgál-
mány iránti panasza a nyilvántartásból töröltetik.
21. Szegő Benő, Hajzer Endre, Dudás Lajos, Ba-
barék Dániel és Gyarmathy Soma gyámügyi tar-
tozása ügyében való határozat.
22. Izsépy Ferencné gyámügyi tartozása befolyt.
23. A nagyráskai adóügy rendben van.
24. Kis és Nagybári ismételten utasítottak, hogy isko-
lájukat hozzák rendbe, M.-Jesztreb pedig, hogy az
iskolaépítési tervet mutassa be a tanfelügyelő-
ségnek.
25. A gercselyi egyház tőkepénzeinek jelzálogi biztosí-
tásával az egyházmegyei ügyész meghizatik.
26. Elek Sándor és Ujlaki János közti bérleti szerző-
dés megszüntte tudomásul vétetik.
27. Payzsoz János alapítványi ügye.
28. A szerdahelyi tőkéről a presbyterek jóállást vál-
lalnak.

29. Az egyházi tőkepénzek biztosítása tárgyában hozott határozat.
30. Az egyházmegyei ügyész jelentése Rácz József n.-kázméri egyházi gondnok számadásáról.
31. Rácz Józsefnél kölcsönlevő Rácz Ádám féle 1000 korona alapítványi tőke felmondatik s az egyházmegyei dékán kezéhez fizetendő be.
32. A lasztoméri rendkívüli egyházi adókivetés meg erősítettik.
33. A nagybárii tanító fizetése és a kis-toronyai tanító állomás betöltése tárgyában tett jelentés.
34. Oláh Ferenc nyug. tanító részére végkielégítéseül 140 korona kifizetendő.
35. Kálniczky János felső-reviscei lelkész ellen fegyelmi vizsgálat indittatik.
36. A tiszáninneri leányképző ügyében hozott határozat.
37. Pányoky Dániel nyug. tanítónak a kistoronyai egyház elleni követelése végleg kiegyenlítettett.
38. Az esperesi állásra beadott szavazatokról szóló jelentés.
39. Esperes a segélyosztó bizottság gyűlésének jegyzőkönyvét bemutatja.
40. A bánóczyi tanítói fizetésnek csönkulás miatt államszegélylyel történő pótlása iránt az egyház lépéseket tesz.
41. A gercselyi lelkész utasittatik, hogy Kiszteben a megtagadott szolgálatot teljesítse.
42. Rác József hardicsai s-lelkész, h. lelkészi címmel a felső zempleni egyházmegyébe bekebeleztetik.
43. A kaszui értékpapírok és kérvények felől való intézkedés.
44. Dudás Lajos emlékirata a kaszui egyház anyagi ügyeiről; e tárgyban bizottság küldetik

45. Tóth Mária kassui lakos kérvénye.
46. A hardicsaiak az eddig természetben adott fát készpénzzel szeretnék megváltani; e tárgyban bizottság küldetik ki.
47. Kassu kéri, hogy Hardicsához csatoltassék.
48. A számvevőszék jegyzőkönyve.
49. A dékán részére a felmentvény megadatik.
50. Bizottság kiküldése az iránt, hogy Dudás Lajos gyámügyi tartozása a számvevőszék javaslata szerint törleszthető-e.
51. Babarék Dániel gyámügyi tartozásának megfizetésére utasítást kap.
52. A kis-azari lelkészi javadalomra áttelekönyvezet 20 hold tanítói föld nem kebeleztetik vissza.
53. A kassui temető föld ügyében való intézkedés.
54. A szalóki tanító elvont 100 korona kerületi segélye ügyében a vármegyei k. i. bizottsághoz folyamodják.
55. A bodrog-szerdahelyi gondnok Kozma Gedeon szőlőskei lelkésznek 40 korona vallástanítási díjat fizessen ki.
56. A málczai egyház iskolai tantermének terve és költségvetése megerősítettik.
57. Vass Béla a vásárhelyi nem rendszeresített segéd-tanítói állomásra beerősítettik.
58. Kendecsy Pál abarai tanító bekebelezése.
59. Laky Zoltán Imregre ideiglenes tanítónak beerősítettik
60. Rudzik János m-izségi tanító okmányait az őszi közgyűlésre terjessze fel.
61. A nagy-kázméri templomnak a Rácz Adám alapítványi tőkéből való megjavítása nem engedtetik meg.

62. Lovász István és neje Ilyko Borbála s a lasztóczy egyház közti csereszerződés jóváhagyattak.
63. Ujlaki János azon kérelmével, hogy a tussai egyházba rendes lelkésznek erősítsék be, elutasítatik.
64. Péter Mihály gálszécsi lelkésznek beerősítettik.
65. Bacsák János és társai hóóri lakosok kérelmükkel elutasítatnak.
66. A miglészi lelkészlak építésére kivetett rendkívüli egyházi adó megerősítettik.
67. A miglészi egyház által vett belhelyre vonatkozó adásvételi szerződés jóváhagyatik.
68. A miglészi paplak építésére vonatkozó terv és költségvetés megerősítettik.
69. Gróf. Forgách Sándornénak a miglészi paplak építéséhez ajándékozot 40 szekér kőért jegyzőkönyvi köszönet nyilvánítottatik.
70. Lukács Mihály vásárhelyi tanító nyugdíjaztatása iránt a kir. tanfelügyelő megkerestetik.
71. Közhirdetésre felvett egyházak.
72. Az ez évi őszi közgyűlés helyéül a lasztoméri egyház tűzetik ki.
73. Az időszaki bíróság megválasztása
74. A tavaszi egyházkerületi közgyűlésre kiküldött képviselők névsora.
75. A felsőborsodi egyházmegye által készített „Egyházközségi fegyelmi szabályzat“ el nem fogadtatik.
76. Az abauji egyházmegyének azon indítványa, hogy a két vagy több tanítóval bíró iskolákban a növendékek ne nemek, hanem osztályok szerint osztandók be, elfogadtatik.
77. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött bizottság,

78. A jegyzőkönyv meghitelesítése.

Közigazgatási bírósági ügyek.

- I. Illés János tanítónak a nagy-ráskai egyház ellen beadott panasza elutasítottatik.
 - II. Tóth Antal Ferencz szalóki tanítónak 6 drb. marha legeltetési jogának 12 forint pénzértékben való megállapítása ügyében hozott ítélet.
 - III. Illés János volt nagy-ráskai tanító nejére templom javítási költség czimén kirótt 34 korona 64 fil. rendkívüli egyh. adóügy megerősítettik.
 - IV. Nyiszki János hagyatéki ügyében hozott ítélet.
 - V. Bottka Bertalan volt miglészi lelkésznek a miglészi egyház ellen beadott panasza.
-

Betűrendes mutató.

- B**abarék Dániel 5, 21, 51.
 Bacsák János 65.
 Bánócz 40.
 Bernáth Aladár 4.
 Bessenyei Erzsébet 7.
 Bessenyei István 7.
 Bodrog-Szerdahely 28, 55.
 Bottka Bertalan 41.
Csernahó 10.
 Dékán 31, 43, 49.
Dudás Lajos 3, 21, 44, 50.
 Dókus Ernő 73, 74.
 Dókus Gyula 4, 11, 44, 53, 73, 77.
 Dókus László 74.
Egyházmegye 4, 39.
 Egyházkerület 8, 9, 75, 76.
 Egyházmegyei ügyész 14, 15, 25, 27,
 29, 62, 73, 77.
 Elek Sándor 26.
 Esperes 4, 6, 8, 9, 21, 35.
Fejes István 4.
Gálszécs 64.
 Gercsely 25.

- Gróf Forgách Sándorné 69.
 Gyarmathy Sámuel 21.
Hajzer Endréné 2, 21, 43.
 Hardiesa 46.
 Horkay Bertalan 5.
 Hredzák András 65.
 Hutka József 74.
Kádár János 27, 44, 45, 46, 47, 50,
 53, 73, 74, 77.
 Kendecsy Pál 58.
 Kálnicky János 35.
 Kis Azar 52,
 Kis-Bári 24.
 Kis-Toronya 33, 37.
 Kir, Tanfelügyelő 70.
 Kiszte 41.
 Közhirdetésre felvett egyházak 71.
 Kozma Antal 73. 74.
Ladmócz 13.
 Laky Zoltán 59.
 Lasztóczyi egyház 62.
 Lasztomér 32. 72.
 Lónyay Gábor gróf 5.
 Lukács Mihály 70.
Máudy István 73, 74.
 Miglész 66, 67, 68 69.
Nagy-Bári 24.
 Nagy-kázméri lelkesz 61.
 Nagy-Ráska 18, 19, 23.
 Nemes Lajos 74, 77.
Oláh Ferencz 34.
 Összes egyházak 29.
Pányoky Dániel 37.

- Péter Mihály 64.
Rác József id. 30.
Rác József ifj. 42,
Rudzik János 60.
Simkó János 65.
Soltész Károly néh. 14.
Stépan Géza 17.
Szalók 54.
Számvevőszék 48, 49.
Szegő Benő 21, 72, 73, 74, 77.
Szőlöske 11.
Tóth Antal Ferencz 20.
Tóth Mria 44
Tomory Pál 16.
Ujlaki János 26, 63.
Vass Béla. 57.
Zemplen 12.
-

